

Żydowski Instytut Historyczny

40. lat

nr 427

Z. 233/2-14

WYKWINTNY

Cz. II. Ukraina znowu „wyzwolona” ^{x)}

/Pamiętnik uchodzący w formie w 1/VI do 15/IX 1941 r.)
napisał

Stanisław Różycki

x) Patrz cz. I. Genialny bluff. (Przebieg 4 „wyzwolonej”
x Ukrainie Zachodniej.)

Lwów, 1941r.

1. czerwca. 21 miesięcy minęło pod władzą Sowietów.
 Już dawno pogodiliśmy się z faktem, iż trzeba żyć
 w ustroju sowieckim. Najważniejsze to to, iż tutaj
 przetrwać wojnę będzie najbezpieczniej, najłatwiej
 i najprawniej. Żyćk pracować, pracować, mieć zarobek,
 mieć rożnię, a nie wiać wiatr, jakże byśmy mieli
 na granicach kraju uchodźców, nie mających
 środków na utrzymanie. Otoczony jestem bractwami
 swami sióstrkami, dziećmi, kolegami,
 kolegami, towarzyszy niedoli. Nie ma się tu
 mowa o takiej samostworci i opuszczeniu, jakie
 dotychczas odprawiają, uchodźcy na granicach
 Boimy się najwięcej tego, iż nas już stracić mogą
 nie przypuszczając. Granice Związku sowieckiego
 to granice, nie mur chiński. Odciepią od zachodu,
 od swego kraju, od kultury białoruskiej, ukrai-
 Ńskiej, zachodniej, dążą, iż już nigdy nie
 wrócimy do swoich, do domów, do kultury
 europejskiej. Ta obawa dwójstronna, polityka
 w stylu bolszewickim, niebezpieczna, niebezpieczna.
 To lekkomyślność, błąd, niebezpieczny, niebezpieczny,
 bo mieliśmy już przetrwać Wiosnę 1918, nie
 myśleć o możliwości wojny na tym terenie
 prowadzącej strasną politykę wobec nas,abyśmy
 "życie było" ... cieszymy się z "bezpieczeństwa",
 jakie namono daje państwo sowieckie.
 Niebezpieczny jest nasz myślenie o bombach sowieckich,
 i o tym wszystkim, co one w sobie przyniosą,
 a co już nam przemyśleliśmy, i udajemy, że
 nie wierzmy w politykę, bo tak sobie myślimy.
 Niebezpieczna rada, mamy koniunkturę

z smaczną wypróbkę, pamiątki i ciekawości
z Rosji, jednak pomimo wysocho pokój,
praca i kłopoty dziedzinie, jedzenia doryw, również
prac obywatelskich, a tam wojny, głód, choroby, wzrost
liczności, setki, opaski, obory, wyjście spod prasa.

Co jak co, ale nie ma tu różnicy między żydów a nieżydów,
między dżumą rasami, nie ma wyjątku narodowy,
wynajmionych, rasowych, nie mały światło, wygład
gare, tramwaje, Koleje, auta, dorozki. Wpływa
musi lepiej na Wjnie, Kaukaz, nawet Karachotani etc...

"Jestli urobisz do uocy bomb - to wojna" - tak nam
w 21. czerwca wieczorem ze znajomym. Ale w ten siejs
panikę, nie wiem, pobłaję się jak wysyła Fatum,
idę na Karę do Inturista, nie kupuję ropasów
iżności, oddalam od siebie zatrzymane myśli, a war
z innymi: Tudy się i oszukaj formuły - Z.S.S.R
"tertio zandens"

22 czerwca. Grom z jasnego nieba. Czyli

bombę muskowną nad dworem o godzinie 39 rano.

Budzi mnie o uocy o 14⁵ stukot maszyny torar-
nej, kłopoty Komandyjów, pukanie do bramy
-aha- to wypróbkę - budzi się z tą myślą, ratowniczym
spogledem i oknem lotnicze auto typowe, Komandyjów
ordynarui, chyba ma przyjechał po mnie, jedynego
jeszcze powstającego urodziwego. Onylibam się troszczyć.

To przyjechał karkadziński minut przed bombami
po Komandyjów, pułkownika-intendenta i smacznie
na boku wózy chrapiący mejora - lotnika, który
był przyjechał okady, już z chłodzi wyznaczenia
na miejsce miastujszej, bo mierniej on lotnika
grom bomb mierniej. Czy byli przygotowani?

Tak i nie. Tak, bo przygotowali się od wielu
miejsc, oszukajcie kłopoty dnia wybuchu wojny,
nie, bo dnia 21/6 impetnie nie przewidzieli,
nieuniknionie spadł na nich grad bomb, jak grom

Młodociąca Komisji miejskiej, przeważnie z DFi, komu-
 somy i wojsy miejskiej, który zaangażowali się w
 siebie jako komunisty z tej Kierowni Apoteofaluzel
 Staowisk - uciekaj, boję, nie przedtę. Sonoccy
 przybyse, wrodniy i partyjniy uciekaj wredse, ja
 pascji i auto ps. He przed przystanue. Sowi podbadye
 gnicie unierzys, je Krew. Dnie pomysla op
 na Zachit o 100Km na Zachit, a sami faktyz og
 na gradt, wida je odwozono v mid propacandy,
 ale sami na dnie drugy Kzys stras ty wotny, ja
 yjse Staowisko rajnowali. Dyraktor muszej woty-
 tujz Kzoy na caly sfo, je iduciny ba pmedicat upadit,
 je henje Czerwony Dnie, stalinowski ochaly,
 i niewydzirane tanki nie v triumfalny pochofie
 wycisaj, witali entuzjymen ywodzony lud woi z
 dziej stoy Sam i Buga, a nieowraci ulajz tek
 dalece panice, je nie uciekaj na przydzias auta
 i wiat z radfins. Inspektor partyjniy i wslafa
 wianehum nat caly obrot - woowkim v rekhoie
 politycznyj sicut, radfins Kuratoru sicut, wrodit
 co gofajny mistynji, ale na drugi dzien jui go
 nie bylo. Zanowony jui wojzka z parote, rad nie
 nat wicid 2. rajse, Karal Kriwem jui gofajz
 psle uniermefa, wtroni na syc Staowiskem,
 mowi o praltny panice jako o dyverzji wojz,
 ktorz je opaworato, sieja gbonie pogbiki o wianue -
 nie caly tot wictor niemiedny i ryzin Wessan,
 Kriwlewa, Gwiska itd. I wron, poru dny, obicidnute
 wicid.

Zydzi na wojny przewozu. Nikt nie chce wofic Krawci
 na woj, ale wofic na jankmani, je wotomoweni Kriwle
 to jui nie Kriwle gofajz dnie ale godwin. Wobofaj nie
 majz ten woid wron, wic gofajz dnyjz je na wianue,
 dwo malo wrony i jak skutekowosc, majz jui praktykz je
 Kriwung wofic potrafis dostigusc.

28/6. Spis o Nieuzy? Oto jedyne razadrueniya,
 ktore trapi wyttkicel, choi kairny z iunago
 poroda. Kompletne dyvicietaja. Od usorej
 u zgle ne alig nie ydolofiny u usog mielisny dnu-
 kutyj vrytyj komandyti, ktory podojmowali, ie
 nane puzskauie, puzkorane ydymie puzer
 zydyj nuce yzuanj, sivistue. It to stara babunia,
 ktora nie uiezbala, co ubi, vchopila z usog do
 kucuki z lampy nystora, i vracala do pokuju.
 Tyj vora nam ij udaro. It alig vilyi tykha
 ponuzjotue jedynto, ktore puzko i puznicie
 puzedj, pot murami kamienie, b. blednyj
 strelasj jui do pzedduir. Porotanie i miucie
 sturucione, revolucja ucichda, ale tvoj ralyje
 dalej. Jui jui vryny, co nuczaj, vryny. Ukrainy
 to vj blednyj, Nieuzy cy Ukrainyj Boloreviej,
Ukrainy cy do Ukrainyov? Nie nie vryny.
 Noyjka puzmouarujz tam i porotem. Mose to
 celovo, kuro to te same vojka vchody jeduz
 brany, a vracajz drugj. Nie vryny. Radio
 angielskie orientuje vj nas i vryalacnie
 o pobricie. Kovel, Borsic, Grodno, Bichystok,
 Bermanice, Stanistaviv, Druynj, Rava Ruska,
 Kamionke Stranibora, Javoriv zejste. Njz
 kypkors ofenziva idie na Bichystok i Rone.
 Nie ma co verovovati. Kvestia tykha cy dvis
 cy jutro cy u 2 dni. Druynj alteratyv nie ma.
 Dvis gradborne bombardovane vryado iko-
 lice, Niuiski i drog vchodnis, otak evakuo-
 vanyj vojke. Centum vrynta ucierpielo puzednie
 okolice vryntali specialnie vryntu bombardujz.
 Tyrakov, drog vryntovane u vchot pot cizoty
 obtraben. Catz noc u jedydyj tanki u vchot
 i puz bombardovane ba puzny. Od usog do vrynta
 puzbyvany u schronach. Bombamie nie puzjue =

pięć się wale, ale samemu jesteśmy i bernadzi,
 przyciśnięci i niebezpieczni. Jakiś tamno straszyli,
 że wyzyska traba i więcej przynosi. że Niemcy nie
 mówią umiarkowani. Tak, pomiarowy dół i wrochy
 u Hitlera. Traba nie najgorzej być przygotowania
 i ze stać wyciem przynosi i wyzyska, co nas spotka
 One ostentacyjnie 3 dni. Był mowa poborcy, który przes-
 kazał być naszymi Doraing trochy, gdyż umobliwianym
 o nam wywołano, co oznaczało pewną sprawę Sumier,
 gdyż w ubranu cywilnym zastępowanym
 Niemcy usmiechem mistrali. Dziś jest
 już dla wyzyska jasne, że bolniewicy cicho
 i spokojnie, sprzyjcie i systematycznie ewakuowali
 ze swoich miast. Ale powtarzali wody, elektrownie,
 gaz, wyzyska magazynów upeducione, miasto para
 tranzajami i umiarkowaniu budzątkami
 obławy robotnicze Niemców u "dobyw stancie".
 Mówi się i wie to prawda, że Niemcy u formie
 ulżywnościowej Karali opierają miasto bolniewicy,
 który te warunki przysłał i powoli ucofyg z się.
 Ale tym pogorszonym przez fakty: ruin bombard-
 owania cieżko i wyzyska pora dajcie co ze uobodu
 i upeducione wyzyska ugoty i rozatki miasto.
 Taktyka armii wyzyska i upeducione umiarkowanie,
 tajemniczo, jak Karala sprawa u bolniewicy,
 który uikto, o więcej nie zawiadujemy, ukończ
 mi nie przysłał o zawiadujemy, a dopiero uplotek
 z drugiej uki, o Doraing, administracyjna mowa
 dowiedzieć się, co wolno, a czego nie wolno.
 Faktycznie u Karala Doraing umiarkowanie i sprawa,
 już obłąki dykty i Polacy obwołania Komendy
 nad obronę ogł Karala Doraing u bloku.
 Chemikami, że ci zaufani bolniewicy,
 obławy Dorkami i ugoty w stancie
 be ceremonii p. Rajdaeku tonię Doraing uowem
 "Radovi". Już sprawa [wyzyska oficyjalnego

1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025

staże są aktualne. U bolszewików uprawiają
 język ukraiński był fabrykowany, ale uko-
 nanie mi wolno było wbić każdy z tandus
 w wyrażeniu takiego języka, jakiego chciał.
 Ukraińcy rozmawiali między sobą w języku
 po ukraińsku, ale myż równie i między
 miastami po polsku, a z powodu tam, gdzie
 nie było, że byłiemy rozmawiali w tym
 języku. O dżinaj, mowa ukraińska to
 jest zglębnyś walorów politycznyś. Wjęc polski
 językiem, jęzić? Dyle wie po rosyjsku.

Do ukraińsku, polsku, uciecięcku.
 Żydzi blade i wystraszeni robiz wstanie,
 miś ucieci. Jencu w woj na piechoty
 waitejs, że kilka godzin wacaj, bo nie wolno
 ba powolenia opuszczenia miasta. Ci, co
 potrafili uciec, zginęli albo zaginęli.

30%. Ciche noc przed baraz. Jui nie ma bomb.
 Wojsk bolszewickis b. mało. Widaci kółkaścici
 ant, kilka tanków zminnowych, tużadna
 ciora u ucieci. Wiadomo, co to znaczy. Jencu
 jest kółka, wiec nawet kilka tysięcy bolne-
 wicko, ale to anegoda, skaraue na stracenie.
 Wyglada na to, że bolszewicy oddali bez walki
 Lwów, a Niemcy nie ipierz di z rajsciem, b. majs
 sytuacj. Pot ucieci nocu ciu, szkala i hieu
 majs di w swoim iwoie. Rabinuki mego-
 zyni, sklepi, skradov. Precisi to uiraje,
 bezpadokie. Jui przedmek uiraj, bo zydzi
 do wpińdriadu u rabinukaś nie dpuerajz,
 Dreatz mi pchejs di wale, bo majs diuj los
 z gón. Dolkunowajz di euamiecuie przesuniecie
 szupati-wiel pnczejikunet uandowoci
 Polay zyt oportunistycenie uotrankowajz di

1/VII Niemcy już po we dworze: Szybko tu się dygnął
 do Korkuasta gofina. Strach tu i omdlenie, czasem b.
 bliskie, z Karabinów maszynowych, z czołgów, z armatki,
 czasem z broni granatowej, bomb niezapalonych - przemycając się cicho,
 z brzozy, s'nieżek, z rękawic, ciszą. Dwa dni to, czołg
 myśliwej otwiera się, nie rusza się. Na razie umiemy
 tylko "dwa dni", "odmuchać" pozostawiając Ukrainców. Niemcy
 jeszcze nie ma, ale młodych dwóch już widać. Bez przemycań,
 tu nie ma już "odmuchać", raczej Korkuasta
 potłoczą. O bez racji już przyjeżdżają pociągami
 antymotoryzacyjnymi niemieckimi. Za gofina już widać
 się na ratunek. Za 2 gofina już jest już Korkuast
 Niemcy: batalion siłowni, "Korkuasta" bez
 młotów, "widzący" do "Korkuasta" niemieckich, "umieć"
 panuje odprężenie pod każdym względem. "Korkuasta"
 są Niemcy być po prostu niezapalonych. Wprawdzie
 to forpasty, tylko auto: pustocznica, ale uderzył
 Korkuasta i zginął Korkuast potłoczą Niemcy i "Korkuasta".
 "Korkuasta" i "Korkuasta" (młoty o widać, "Korkuasta" wciąż
 było też przez "Korkuasta" i "Korkuasta" się białe
 nieporozumienia, choćby publiczne "Korkuasta", cisze odwróci
 się w sobie publicznie, zawa z Karabinem, "Korkuasta"
 w pogotowie, "Korkuasta" już oży, przez Korkuasta
 gofina, była przez "Korkuasta" "Korkuasta", "Korkuasta"
 i "Korkuasta", "Korkuasta" z "Korkuasta" ston
 i "Korkuasta" "Korkuasta" ofiar. Niemcy przyjeżdżali do nas
 jak do "Korkuasta". Niemcy przyjeżdżali, przez "Korkuasta", "Korkuasta" zaważone
 na plecach, czasem z bronią tylko przy "Korkuasta" "Korkuasta"
 ochrony i "Korkuasta", "Korkuasta" już "Korkuasta" strach
 ani "Korkuasta". "Korkuasta" faka jest się "Korkuasta" "Korkuasta"
 "Korkuasta" niemieckich, bo "Korkuasta", "Korkuasta" "Korkuasta"
 "Korkuasta" z "Korkuasta" w "Korkuasta", "Korkuasta" "Korkuasta" nie
 zdają, "Korkuasta" i "Korkuasta" nie "Korkuasta" 12 "Korkuasta",
 "Korkuasta" "Korkuasta" i "Korkuasta", "Korkuasta" "Korkuasta"
 i "Korkuasta" "Korkuasta" się "Korkuasta" "Korkuasta". "Korkuasta", "Korkuasta"
 "Korkuasta" "Korkuasta" "Korkuasta" "Korkuasta", "Korkuasta"

